

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokojuje.

Praznik združne misli.

Govor ravnatelja g. Rostana ob slavnostni otvoritvi doma Hranilnega in posojilnega konzorcija v Ljubljani dne 10. oktobra 1931.

Sladak občutek objame človeka, kadar dočaka uresničenje najdražjega ma cilja, ki si ga je bil postavil v življenju. V takem razpoloženju se nahajamo danes tudi mi, ko otvarjamo s tolikim delom in trudom sezidani lastni dom. Skromen in brez vsake banalnosti je ta naš dom. Njegova resna zunanost nič ne sliči kakim razkošni palači, dasi je zgrajen po vseh pravih smotrene moderne tehnike in arhitekture. To resnost pa še povečuje kip Sejalca na pročelju, simbol dela, najzgovornejši odsev notranjosti doma, kjer bo dobilo stalno in varno zavetje pozitivno delo zdrave združne misli — srce, iz katerega naj teko njegove aorte na vsa področja in polja stanovske in gospodarske kulture slovenskih državnih nameščencev, da jih napoje in oplode s svežo svojo krvjo.

Kako smo prišli do tega našega doma? Dovolite mi, spoštovana gospoda, da se ob ti slovesni priliki dotaknem nekaterih historičnih in statističnih podrobnosti o postanku ideje o zgradbi doma in konzorcija sploh, ker zaslužijo, da jih otmemo pozabnosti.

Ko smo na občnem zboru dne 26. aprila 1924. slavili zlati jubilej našega konzorcija, ki ga s ponosom smemo imenovati matico ne samo vsega gospodarsko kulturnega, temveč tudi vsega organizatoričnega gibanja slovenskih državnih nameščencev sploh, so povabljeni predstavniki javnih oblastev in odlični gospodarstveniki brezpogojno priznavali veliko pomembnost in koristnost dela konzorcija v preteklosti, naglašali so pa tudi nujnost, dvigniti konzorcij iz njegovega dotodanjega ozkega formata na širši temelj, na katerem bi mu bilo omogočeno uspešnejše delo v korist državnih nameščencev. V ti zvezi se je podlagoma samo po sebi oglašala misel, da se v Ljubljani postavi mogočen centralni združni dom državnih nameščencev. Saj so se morale naše organizacije in gospodarske ustanove desetletja stiskati po tujih, neprijaznih in neprikladnih prostorih, kar je oviralo naša prizadevanja in nam ni moglo prinesiti zelenih uspehov. Velika in lepa misel, postaviti si svoj lastni dom, je torej vzkli iz naših realnih potreb.

Prvi datum nastanka te ideje sega nazaj v leto 1925. Dne 15. novembra tega leta se je vršil glavni zbor delegatov bivše »Osrednje zveze državnih nameščencev v Sloveniji« v Ljubljani. Na tem zboru, na katerem se je razpravljalo tudi o važnih smernicah in ukrepih gospodarskega značaja, sta zastopala Hranilni in posojilni konzorcij tovariša Podgornik in Rostan. Prvi je apeliral na podporo Osrednje zveze in nje najožji spoj s Hranilnim in posojilnim konzorcijem, drugi pa je podal izčrpen referat o zgradbi »Doma državnih nameščencev v Ljubljani«. Izvajanje obeh zastopnikov konzorcija so našla pri vseh delegatih Osrednje zveze popolno razumevanje.

Prva anketa za zgradbo skupnega doma državnih nameščencev se je pod predsedstvom Osrednje zveze vršila dne 21. junija 1927. in se je zgradba doma načelno odobrila. Na drugi anketi dne 21. julija 1927. pa se je Hranilnemu in posojilnemu konzorciju dalo pooblastilo za nakup primerne parcele v sredini mesta. Upravni odbor konzorcija je v svoji seji dne 26. julija 1927. sklenil kupiti od mestne občine ljubljanske, ki jo je takrat zastopal vladni komisar g. vladni svetnik Mencinger, stavbno parcelo št. 136/15

k. o. Kapucinsko predmestje v Gajevi ulici v izmeri 570 m², nakar je to parcelo s kupno pogodbo z dne 22. oktobra 1927. mestna občina ljubljanska odstopila Hranilnemu in posojilnemu konzorciju za dogovorjeno kupnino 11.360 Din v njegovo neomejeno, izključno in nepreklicno last in posest.

Financiranje zgradbe je bilo prvotno zamišljeno tako, da bi stopila Osrednja zveza s priključenimi stanovskimi organizacijami na čelo akcije za pobiranje prispevkov za gradbeni fond doma. Ta akcija pa je pozneje propadla in tako je bilo slednjič prepuščeno konzorciju, da sam iz svojih sredstev zazida navedeno parcelo.

Celotni stroški zgradbe so bili proračunani z zneskom 3.000.000 Din. Ker konzorcij tako velikih rezerv ni imel, pa tudi znatnejšega zneska svojemu združnemu kreditnemu prometu v ta namen ni smel odtegniti, ne da bi bila ogrožena likvidnost zadruga, je bil primoran upravni odbor konzorcija poiskati si denar drugod. In ponovno se je mestna občina ljubljanska po zaslugi njenega župana g. dr. Dinka Puca, izkazala naši zadrugi velikodušno s tem da je občinska uprava v svoji seji dne 13. junija 1930. sklenila, da mestna občina ljubljanska prevzame jamstvo za najetje posojila za zgradbo poslovnega in stanovanjskega poslopja konzorcija do najvišjega zneska 3.000.000 Din.

Upravni odbor konzorcija se je nato obrnil za posojilo na Poštno hranilnico v Beogradu, ki je konzorciju dovolila kredit od 3.000.000 Din na tekočem računu Mestne hranilnice ljubljanske proti položitvi akcepta z avanim jamstvom imenovane hranilnice, ki je prošnji konzorcija ugodila.

Ko je mestna občina na podlagi stavbnega oglada dne 13. avgusta 1930. podelila konzorciju stavbno dovoljenje, se je dne 1. septembra 1930. zasadila prva lopata v naš svet, iz katerega je v teku 11 mesecev zrasla ta stavba, katero danes slovesno otvarjamo.

Kar se tiče stavbe same, je kar najracionalneje sezidana v železobetonskem sistemu po načrtu inženjerjev Faturja, Platnerja in Kosa in je bila prva v Ljubljani na ta način zgrajena. Uporabljala so se najmodernejša gradiva in tehnične pridobitve, tako, da je z ozirom na vrednost parcele mogoče nuditi uradništvu cenena stanovanjanja. Stavbna dela je izvršilo stavbno podjetje inž. Frana Tavčarja, do čim so ostala dela izvršili priznani ljubljanski obrtniki. Kip Sejalca je delo akad. kiparja Franceta Kralja. Stavba vsebuje poleg poslovnih prostorov konzorcija in dveh trgovskih lokalov 14 družinskih in 10 samskih stanovanj, opremljenih z najmodernejšimi instalacijami in sanitarnimi armaturami. Poudariti je treba, da so vsi prostori v stavbi direktno razsvetljeni ter imajo, kar je danes za človeka najvažnejše, dovolj luči in zraka.

Naš dom bo Ljubljani v kras in ponos. V socialnem pogledu pa bo tudi kolikor toliko odpomogel danes še vedno občutnemu stanovanjskemu pomanjkanju. Zato bodi ta dom državnim nameščencem trajen vzgled zavednosti vseh tistih vrlih tovarišev, ki se v težkih prilikah niso ustrašili dela in žrtve ter podrejali zasebne koristi splošnemu blagru in tako pokazali, da pravilno razumevajo pomen doma, ki naj bo žarišče in središče naše združne ideologije.

V delu je uspeh! — V delu je rešitev! — V delu je moč!

Nedeljeno uradovanje.

V »Monopolskem glasniku«, organu Združenja monopolskih uradnikov in uslužbencev kraljevine Jugoslavije v Beogradu, od 16. avgusta t. l. je objavil Petar Trajković članek »Jednokratni dnevni rad«, katerega zaradi zanimivosti prinašamo v doslovnem prevodu.

»Eden izmed zelo aktualnih problemov sedanosti je problem splošnega in miselnega varčevanja v našem skupnem državnem življenju, kot tudi v življenju vseh nas poedincev. Sicer to vprašanje res ni posebnost naše dobe, saj je že silno staro. Izkušnje mnogih pokolenj so že potrdile važnost tega vprašanja, ki je še vedno nerešeno, in našle so mu izraza v mnogih modrih izrekih, ki so zrasli iz najglobokejših slojev naroda.

Premnogo gospodarskih in družabnih vprašanj je rodil z vso svojo silo problem krize, ki je povzročila v nekaterih državah prava opustošenja. Posledice silne in strahovite vojne so se morale pokazati in to močno in očitno. Nemir vojne in življenje naših dni je razburilo ustaljeni način življenja ne le poedincev, temveč celokupnih narodov in že skoro ukoreninjeni običaji so se umaknili naglemu in brezskrbnemu življenju. Vse je živelo samo za danes. Skoro prav samó za danes... Napori naše velike države, da se razmere, katere je velik vihar razgibal ozdravijo in uredi, niso opustili niti skrbi, da bi v ljudstvu vnovič oživele dobre šege in navade — med njimi tudi navada varčevanja in razumnega življenja, ki sta temeljni odliki našega naroda. In ne le, da so ti napori stremeli za tem, da se vzdrži ta zdravi nagon našega naroda: da je razumno varčevanje glavni pogoj blagostanja, splošnega in individualnega, temveč ti napori so hoteli doseči, da se misel varčevanja razširi prav v vse, tudi skrajne sloje naroda. Ideja varčevanja se z uspehom vsaja in srca naših otrok, ki že pri prvem pouku, s prvimi početki osnovnošolske izobrazbe dobivajo tudi pojem o rešilnosti navade varčevanja, ki more olajšati v mnogem težko življenjsko borbo, katera vsakega brezpogojno čaka.

Mi smo pričé plodovitega delovanja naših najbolj poklicanih činitelev, ki v svojem pravcu že kaže ugodne uspehe. Misel varčevanja je gibalno načelo vsega udejstvovanja našega državnega telesa. Pošast krize pri nas še ni tako silno zavladala, kot to vidimo drugod po svetu. S temi sredstvi jo ublažiti je uspeh, onemogočiti jo pa, je ideal, katerega moremo doseči in katerega moramo doseči, ker je na razpolago volja in razum in ves napor.

Mal del te velike ideje splošnega varčevanja bi bilo tudi uvedenje nedeljenega delovnega časa za državne urade, kjer značaj službe to dopušča.

Če to vprašanje razmotrivamo z vidika naših splošnih skupnih interesov, katerim služimo vsi in če ga opazujemo z vidika nas poedincev, vidimo, kako so le-ti in oni drugi interesi v tem vprašanju enako prizadeti.

Naša delavska zakonodaja je urenila dolžino dnevnega dela. To delo se razdeli po razmerah in potrebah obratov in delavcev in skoro v vseh naših obratih, kjer so zaposleni delavci, je uvedeno nedeljeno delo s potrebnimi odmori in prekinitvami po predpisih zadevnih zakonov. Ta sistem je pokazal dobre uspehe. Toda kar je najvažnejše pri tem so veliki prihranki, ki zmanjšujejo režijske stroške na najmanjšo možno mero. Delovne ure so tako razdeljene, da se dnevna svetloba popolnoma izkoristi,

električna luč je pa samo dopolnilo ob nujni potrebi, posebno poleti. Kar se tiče kurjave so uspehi znatnejši in pomembnejši. Veliki prostori, v katerih delajo stotine delavcev, zahtevajo velike količine kuriva. Nedeljeni delovni čas omogočuje tu velike in znatne prihranke, ki v mnogem vplivajo na zmanjševanje splošnih izdatkov. Osebe je zadovoljno. Skladnost, ki pa izvira iz obojestranskih interesov, ki so bili izpolnjeni, je tolika, da so splošni rezultati zelo povoljni. Če še ugotovimo dejstvo, da so naši monopoli v bistvu prav za prav velik proizvodjalni obrat industrija in trgovina, potem ti prihranki in tak sistem, ki omogoča take prihranke, dobivajo še poseben izreden pomen.

Tako je v naši industriji, t. j. v državni monopolski industriji. Tak sistem nedeljenega dnevnega dela bi tudi v uradih drugih monopolskih ustanov rodil brez dvoma zadovoljive rezultate. Imamo dve dobi: poletno in zimsko. Če bi rezultate varčevanja izkazali v številkah, bi bile to znatne vsote. Prekinitve dela opoldne za 3 do 4 ure, zahteva posebno pozimi ogromen potrošek kuriva, in sicer za ta neizkoriščen čas odmora in pa za kasneje, ko se delo nadaljuje. K temu je treba na vsak način dodati še potrošek na razsvetljavi. Jasno je tedaj: dvakratno dnevno delo zahteva dvakratne izdatke v vsem materijalu; nedeljeno dnevno delo pa zmanjšuje izdatke za kurivo za polovico in še bolj, potrošek razsvetljave se pa zmanjša na najmanjšo količino ali pa teh izdatkov sploh ni. Kakšni bi bili skupni zneski teh prihrankov? Vsekakor znatni. Končni uspeh varčevanja bi predstavljal veliko korist. S tem v zvezi bi se vsekakor pojavil niz manjših prihrankov, ki bi izkazali skupaj vidni uspeh, ker pravi tudi naš narodni rek: »Kamen do kama palača...«

Tako je kar se tiče splošnega našega varčevanja. Nič manj pa ni pomembno vprašanje nedeljenega dnevnega dela za nas poedince, državne uradnike v zvezi z našim drobnim varčevanjem in z našimi malimi ali večjimi težavami.

Val draginje je odgnal večino iz državnih uradnikov iz mestnih središč na periferije. Če bi se poslužili statističnih podatkov, bi nam brez dvoma pokazali, da je največ uradnikov naseljenih na skrajnih periferijah mest in da se njih število do mestnega središča skoro popolnoma izgubi. V velikih, zelo obljudenih mestih je ta okolnost za življenje uradnikov tako pomembna, da predstavlja vprašanje, katerega nikoli ni mogoče docela in v splošno zadovoljstvo rešiti. S tem je zvezan niz izdatkov, ki so neizbežni, ki pa zadevajo vso družino. Prevozna sredstva, če so sploh na razpolago, je treba uporabljati štirikrat na dan, t. j. pa znaten izdelek v proračunu vsakega, prav posebno še nižjega uradnika. Često služijo kot prevozna sredstva lastne noge. Tedaj dobimo vtis, da vidimo v človeku železniški stroj, ki z največjo napetostjo in polno paro drvi na svoje mesto, da izpolni vse številne dolžnosti. Toda utrujenost pa dela svoje...

Pri vsem tem je pa še drugo vprašanje, ki je usodnega pomena: da-li je produktivnost nedeljenega dela manjša, kot pri dvakratnem dnevnem delu? Mislim da ni. Število ur je pri nedeljenem delovnem času isto, ali skoro isto, kakor je pri dvakratnem delu na dan. Kvalitativna vrednost uradnikov je v bistvu dobra, glede ekspanzivnosti uprave pa ne bi bilo mogoče izraziti pomembnejših pomislekov, ker so današnji delovni pogoji



OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA

državnih uradnikov tako zadovoljivi. Zato so tudi uspehi skladno z njimi

Za znižanje najemnin.

Glede na iniciativo, katero je prazila Pokrajinska zveza hišnih posestnikov za dravsko banovino in z namenom, da tudi s svoje strani podkrepiti upravičeno zahtevo po znižanju stanovanjskih najemnin, je ban dravske banovine naslovil dne 15. t. m. na imenovanu Zvezo naslednji dopis:

»Z velikim zadovoljstvom sem prečital vaš poziv »Vsem hišnim posestnikom, zlasti ljubljanskim,« ki ste ga objavili v svojem glasilu »Moj dom« in ki je bil nato ponatisnjen tudi v dnevnem časopisju. Pravilno pojmuje socialne potrebe sedanje dobe ste naslovlili resen in temeljito motiviran apel na vse svoje člane, naj ne odklanjajo brez vzroka oddaje stanovanj najemnikom z otroki in pri določanju višine najemnin upoštevajo splošne gospodarske in draginjske prilike v zemlji. S tem ste pokrenili pravilen način rešitve dveh perečih vprašanj stanovanjskega problema, in sicer ravno onih, ki sta v zadnjem času povzročala, zlasti socialno in gospodarsko šibkim slojem, obilo gorja in nesreče.

Pridružujem se v celem obsegu razlogom in zaključkom, ki jih navajate v svojem pozivu. Izven vsakega dvoma je, da so najemnine v večjih mestih in predvsem v Ljubljani mnogo previsoke, ker daleko presegajo predvojno zlato pariteto. V dobi, ko so znatno padle cene življenjskih potrebščin, ko se pod pritiskom občne gospodarske krize znižujejo prejemi državnih in zasebnih uslužbencev in delavcev, je zahteva po restrikciji stanovanjskih najemnin upravičena in zasluži, da jo prizadeti upoštevajo. V interesu hišnih posestnikov pa je, da sami po lastni volji in preudarnosti pristopijo k reviziji stanovanjskih najemnin in jih spravijo v sklad z načeli socialne pravičnosti in obstoječim dejanskim položajem. Jasno je, da bo,

zadovoljivi. Primeri so nepotrebni, ker imamo rezultate. Nedeljeno dnevno delo bi povzročilo nekaj napora, dokler se ne bi vsi privadili nanje, toda v zameno bi nudilo popolni odmor, ki bi osvežil in vtilil moči za novo delo uradniku, ki bi bil okrepljen in osvežen na duhu in telesu. Če bi odpravili te majhne skrbi uradnika, bi mu omogočili, da prištedi na izdatkih, s čimer bi ga osvežili na duhu in telesu. Zato bi on nudil maksimum svojih moči, ker je duševno zadovoljstvo silno važen činitelj za delo sploh.

Nedeljeno delo bi nudilo uradniku možnost, da posveti več pozornosti svojemu osebnemu izpopolnjevanju, družini in vzgoji otrok in svojim najbližjim. Osvežil bi se, služba pa ne bi trpela, baš nasprotno, pridobila bi. In to mnogo. Da se ta odmor ne bi zlorabljal, zato je zakon točen in strog. Naj se v takih primerih uporablja z vso strogostjo. Država ima pravico, da zahteva od svojih uslužbencev vso sposobnost, službo celega tako osveženega in izpočitega ter za delo usposobljenega organizma, ker je naša država last nas vseh.

ako ostane sedanje nemogoče stanje, država primorana vzeti svoje državljanke v zaščito in zakonskim potom rešiti to vprašanje v smislu načel, ki ste jih izrazili in utemeljili v svojem pozivu.

Zahvaljujoč se vam za pravilno pojmovanje in dobro voljo, ki ste jo pokazali s tem svojim apelom, vas prosim, da delujete pri včlanjenih hišnih posestnikih z vso energijo na to, da se najemninne cene stanovanj čimprej primerno znižajo.

S svoje strani hočem budno slediti nadaljnemu razvoju od vas započete akcije ter pozivam tem potom vse hišne posestnike, da po pravilni oceni v vašem apelu vsebovanih razlogov doprinesejo prostovoljno svojo žrtev k omiljenju sedanje gospodarske in socialne krize.

Ker je njihova odločitev nujna in ne trpi odlaganja, zato naj hišni posestniki svoje tozadevne ukrepe do 31. t. m. sporoče pristojnim sreskim načelnikom, odnosno mestnim načelnikom v Ljubljani, Mariboru in Celju ter naj navedejo poleg najnujnejših krajevnih podatkov o svojih hišah ime in poklic strank, katerim se je najemnina znižala, število stanovanjskih prostorov ter višino dosedanje in znižane najemnine.

Prednji dopis je istočasno priobčen vsem v prednjem odstavku omejenim oblastvom in bo objavljen tudi v dnevnem časopisju. — Ban: dr. Marušič, l. r.

Oblačilnica za Slovenijo
Ljubljana, Miklošičeva cesta 5tev. 6
priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

Delovanje naše organizacije upokojencev.

Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani spet agilno deluje in se seje odbora redno vrše. Na njih se pretresajo koraki, ki so potrebni za izboljšanje gmotnega položaja upokojencev.

Društvo je prejelo v zadnjem času več prošenj za podpore, ker pa nima nobenega posebnega sklada v ta namen, se prošnjam ne more ugoditi. Zato bo odbor prihodnjemu občnemu zboru predlagal ustanovitev posebnega ločenega podpornega sklada, v katerega naj bi se določila primerna glavna, od njenih obresti bi se pa mogle dovoljevati primerne podpore. Seveda ni misliti, da bi društvo pri dosedanji nizki članarini 3 Din na mesec moglo dovoljevati znatnejše podpore. Treba bo torej najti drugih virov — ali pa naj bodoča skupščina odloči, da se mesečni prispevki zvišajo (event. samo za neke vrste članov z višjimi pokojninami), če naj društvo izdatno podpira posebno potrebne svoje člane. S sedanjimi sredstvi na resnejšo podporno akcijo žal ni mogoče misliti, dasi je pomenjkanje med člani vedno večje in je humanitarno delovanje baš poglavitni cilj in namen te organizacije.

Društvo državnih upokojencev je razpravljalo tudi o pozivu »Udruženja državnih penzionera i penzionerki kraljevine Jugoslavije« v Sarajevu, naj ljubljanska organizacija pristopi kot članica k temu združenju. Po pravilih sarajevskega društva znaša vpisnina za člana 5 Din, članarina za tiste člane, ki prejema višje pokojnine po 48 Din, za one z manjšimi pokojninami pa 24 Din. O vprašanju pristopa k sarajevski organizaciji se je razvila daljša debata, ker mišljenja zunanjih članov niso bila enotna. Ko je bil pa prečitana dopis »Društva državnih penzionera Vrbaske banovine« v Banjaluki, ki po lastnem zadrtilu šteje približno 2000 članov in ki odločno odklanja vstop v sarajevsko organizacijo, je odbor soglasno sklenil, da zaenkrat ni povoda za pristop.

Stremljenje ljubljanske organizacije gre za tem, da se čimprej ustanovi močna in enotna skupna zveza državnih upokojencev in upokojenk v Beogradu, ki naj bi imela po vseh banovinskih središčih podružnice. Te naj bi bile čim bolj samostojne in bi osrednji društveni upravi prispevale kolikor mogoče nizke mesečne prispevke, ker bi ob tako visokih članarinah, kot so sarajevske, večina upokojencev zaradi slabih gmotnih razmer ne mogla biti včlanjena. Sicer pa smatra ljubljanska organizacija, da je Sarajevo preveč oddaljeno od Beograda in bi bilo često potrebno posredovanje pri centralnih oblastvih zaradi tega zvezano z znatnimi stroški. Zaenkrat torej ni potrebe, da bi ljubljanska organizacija upokojencev v tem vprašanju menjavala svoje načelno stališče.

Društveni odbor je svoje delovanje usmeril docela v karitativnem pravcu in skuša najti sredstev za izboljšanje življenjskih pogojev članstva. Pripravlja se več akcij v tem smislu, skušajo se dobiti plačilne in druge ugodnosti in prednosti za člane. O tem več prihodnjč.



Otvoritev doma hranilnega in posojilnega konzorcija.

Že zadnjič smo poročali, da je Hranilni in posojilni konzorcij v Ljubljani razposlal vabila na slovesno otvoritev svojega novega posloja v Gajevi ulici št. 9. Dne 10. oktobra se je otvoritev izvršila. Pri slavnosti je bilo navzočih mnogo odličnih zastopnikov državnih oblastev, mestne občine in raznih drugih gospodarskih ustanov državnega uslužbenstva. Bana je zastopal načelnik g. dr. L. Stare z banjskim svetnikom g. A. Mencingerjem, finančno direkcijo pomočnik finančnega direktorja g. M. Spindler, mestno občino župan g. dr. D. Puc, navzoči so bili nadalje tudi šefi raznih občinskih uradov in podjetij g. dr. M. Rus, g. ing. Mačkovek, ravnatelj g. Jančigaj in dr. Zvezo nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu je zastopal inspektor g. Deržič, železni-

čarsko nabavljalno zadrugo g. S. Čerček, kreditno zadrugo uslužbencev državnih železnic g. Jeras, ljubljansko nabavljalno zadrugo državnih uslužbencev g. Beguš, bolniško podporno društvo državnih uslužbencev pa gosp. Markič. Navzoči so bili tudi poročevalci vseh ljubljanskih dnevnikov, ki so o slavnosti objavili simpatično pisana poročila. Naš list je zastopal urednik.

V poslovnici konzorcija je ob 11. uri pozdravil goste predsednik nadzorstvenega sveta, davčni nadzornik g. Uršič. Po pozdravnem nagovoru je prečital udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju. Otvoritev je pisмено pozdravilo mnogo povabljenec, ki so bili zaradi uradnih opravkov žal zadržani. Brzojavno čestitko je po-

AL. ENGEL:

Kako se je Don Juan oženil.

Mr. Lloyd Prentice — avtomobili, aeroplani, podmornice, ledolomilci in svetilniki, vse na debelo — je sedel v neverjetno udobnem klubskem naslonjaču v zasebni delavnici ravnatelja Joe Alreadya, direktorja družbe »Hymen Limited, ženitve in ločitev«. Vsemogočnik nasproti vsemogočniku.

Mr. Prentice je dejal: »Moje ime je Prentice — to sem jaz sam! Nimam dosti časa in ne ljubim nepotrebnih besed. Zapolujem stotisoč delavcev v sto tovarnah in imam poleg tega nezaposleno hči. Lepa je kot dan, meni podobna in prismojena. Hoče se namreč omožiti. Celo iz ljubezni. Ime ji je Florida in si je ubila v svojo deško glavico, da se oženi s Petrom Welcomom, ki je pa sploh ne pozna in ki je babjek, zapeljivec žensk in najhujši sovražnik zakona. V Vaših oglasih trdite, da zmorete vse. Kaj to velja in kedar bo poroka?

»Samo trenotek, Mr. Prentice!« je prosil gospod ravnatelj, pritisnil krepko na enega izmed trinosemdesetih gumbov na

svoji desni in zaklical v hišni telefon: »Halo, spise Peter Welcome, babjek, zapeljivec žensk in sovražnik zakona, prosim takoj k meni. Naglo!« Nato je odložil slušalko in s prijaznim smehljajem dejal Mr. Prenticeu: »To je izredno težek primer. Velja najceneje računano pri takojšnjem plačilu z zaroko, poroko in vstevši ločitev, desetisoč dolarjev. Poročna slovesnost v kapelici naše tvrde je vračunana. — Pogledal je nekakšno razpredelnico: »No, recimo: danes v štirinajstih dneh ob enajstih dopoldne. Ste z uro zadovoljni?«

»Z uro že,« je odgovoril Mr. Prentice, »toda tistih desetisoč dolarjev, s tistimi pa ne. Presneto osoljena se mi vidi ta cena za mladega moža, ki je nepridiprav in nima niti značaja.«

»Žal Vam tudi centa ne morem popustiti pri honorarju. Imamo stalne cene in velike izdatke. Zato so pa tudi naši uspehi čisto izvanredni. Lahko si kar precej izberete pri nas zaročna naznanila in jih naročite.«

»Deset odstotkov mi boste pa vendar popustili, meni na ljubo. Saj nisem kar tako kak onga. Jaz, mož, ki sem samemu Fordu na poti. To menda vendar nekaj pomeni. Prav večeraj je rekel spet svojemu prvemu prokuristu: »Tale Prentice je pa

res zopern dedec, še uniči me na vse zadnje.«

»Cestitam, gospod Prentice, izjave gospoda Forda so vsekakor izredno laskave za vas, vendar pa me ne boste pregovorili, da bi Vam priznal večji popust kot pet odstotkov. No, tu so pa že med tem do spele naše beležke o mladem možu.« — segel je po mali pločevinasti cevki, ki jo je pripeljalo ozko dvigalce in je zvonec naznanil njen prihod. »Le pogledjte, — iz cevke je vzel več zvitih listov, »kaj naš razvidnosti arhiv o vseh neoženjenih mladih možeh Zjedinenih držav poroča o našem neprostovoljnem zakonskem kandidatu: bogat, eleganten, lepega obnašanja, lastna jahta, lastna vila, prvak v golfu, izboren goslač, poje bariton, ima mnogo dolgov — kaj pa še hočete več, Mr. Prentice in Vaša hčerka? In mladi gospod nikakor noče. Toda to pa le izvolite prepustiti nam! V osmih dneh je poroka, če ste tako ljubeznivi, in dostavite pod tate pogodbeni obrazec Vaš cenjeni dopis.«

Prentice je podpisal in se s stiskom roke poslovil. »Zbogom! Torej danes ten den! Ob pol enajstih, ste rekli? Midva hova točna, jaz in Florida. Prismojena! Čisto prismojena! Zbogom, Sir!«

In odšel je. Gospod ravnatelj si je prižgal debelo smodko s širokim pasom in korakaje po svoji delavnici je globoko zamišljen puhal vonjave oblačke dima...

Ravnatelj Already si je bil kupil krasno vilo in se vselil vanjo s svojo mlado ženo, s katero je bil komaj tri mesece poročen. Slučajno je stala vila Petra Welcomea čisto tik nje. Vrtova sta se dotikala, ločila ju je nizka pozlačena ograja. Videlo se je preko, tako da so se morali sosedje prijazno pozdravljati in ni bilo drugače, morali so se predstaviti. Alreadyjeva sta igrala tenis, mladi Welcome je bil pa prvak v golfu in je pridno vežbal. Bil je prekrasen, gibčen dečko s čudovito belimi zobmi in temnih, smehljajočih se očmi. Gospa Alreadyjeva, dražestna, čisto dekliška plavalaska, se je tudi živahno zanimala za golf. Ob zlati ograji so govorili sem in tja o golfu in tenisu, o tenisu in golfu. Gospod Already je imel toliko važnih poslov, da je moral žal, žal — mladi sosed ga je močno pomiloval — ostajati po ves dan v New Yorku in je prihajal vselej šele kasno zvečer v svojo krasno, malo vilo k svoji krasni ženičici. Bil je vzoren starejši soprog, dostojen, hladen in pozoren, nikakor pa ne malenkostno

slala tudi beograjska Zveza nabavljajalnih zadrug državnih uslužbencev.

Nato je prečital ravnatelj konzorcija, računski nadsvetnik g. Rostan poročilo o akciji za postavitev lastnega doma Hranilnega in posojilnega konzorcija, kreditne zadruge državnih uslužbencev v Ljubljani. Poročilo objavljamo v celoti na uvodnem mestu.

Po tem govoru je v imenu ljubljanske mestne občine spregovoril župan g. dr. Puc, ki je izrekel konzorciju k lepemu in pomenljivemu uspehu čestitke. Ta uspeh je plod jelekne vztrajnosti, tovariške zavednosti in smisla za samopomoč državnega uslužbenstva. Vzglede Hranilnega in posojilnega konzorcija, ki kaže, da morejo tudi gmotno šibkejši sloji z vztrajnim in nesebičnim vzajemnim delovanjem doseči zavidanja vredne rezultate, naj služi tudi drugim ustanovam kot vodilo pri njihovem gospodarskem udejstvovanju.

Županu se je za pozdrav in čestitke g. nadupravitelj Uršič vnovič zahvalil, češ da je v prvi vrsti baš po zaslugi ljubljanske občine, ki je konzorciju stavbišče tako rekoč poklonila in nedavno spet prevzela jamstvo za stavbno posojilo, bil izveden načrt in dosežen uspeh. Šele s tem je bila stavba v resnici omogočena.

V imenu Zveze nabavljajalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu je čestital inspektor g. Deržič. Dasi za enkrat Zveza ni mogla izdatneje podpreti stavbne akcije konzorcija, ker njena sredstva niso dopuščala, bo v bodoče stala po vseh svojih močeh konzorciju ob strani. Izrekel je nadalje željo, naj bi ta združni dom bil v pobudo vsem ostalim zadrugam državnih uslužbencev v Ljubljani in po vsi Sloveniji, ki bi morala biti čimprej vsa preprežena z enakimi domovi, kot z znaki zavestne in krepke gospodarske organizacije državnih nameščenecv.

S tem je bila otvoritvena svečanost končana, nakar so si gostje ogledali novo stavbo, katero so zasnovali arhitekti inženjerji Fatur, Kos in Platner. Poslopje je izredno ekonomično zgrajeno, tako, da je razmeroma malo stavbišče izrabljeno do skrajnosti, vendar pa pri tem ne trpi stavba niti v higienem niti v varnostnem po-

gledu, obenem je pa tudi v estetskem oziru lahko neštetim novejšim ljubljanskim poslopjem za vzgled.

Pri pogostitvi, ki je sledila nato v prijaznih prostorih »Gajevga hrama«, kakor se imenuje restavracija v podprtiličju poslopja konzorcija, je bilo izrečenih več pomembnih napitnic. Prvi je v imenu banske uprave nazdravil konzorciju, njegovim vodilnim činiteljem in zadrugarstvu državnega uslužbenstva sploh g. načelnik dr. Starč. Govorili so še pomočnik finančnega direktorja g. Špindler, ki je napil zaslužnemu dolgoletnemu ravnatelju konzorcija g. Rostanu in drugim funkcionarjem zadruge, občinski svetnik g. Orehek, ki je nazdravil uradniškemu stanu in njegovim gospodarskim ustanovam, nadalje je govoril za železničarsko nabavljajalno zadrugo g. Čerček, ki je poudarjal veliki uspeh žilavega in vztrajnega prizadevanja konzorcija, ki je rodilo to lepo stavbo. Za ljubljansko nabavljajalno zadrugo je izrazil čestitke njen upravitelj g. Beguš, dočim je g. Markič napil arhitektom, ki so prav težko nalogo tako odlično rešili.

Vsa svečanost, ki je bila pri vsi intimnosti resna in dostojanstvena, je pokazala, da državna in občinska oblastva vedo ceniti združno delo državnih uslužbencev, pokazala je pa tudi občje simpatije, ki so prišle do izraza v govorih in izjavah zastopnikov posameznih gospodarskih institucij državnih uslužbencev.

Z novim poslopjem je ljubljanski Hranilni in posojilni konzorcij, ki deluje že 57 let in je v naši državi najstarejša zadruga državnih uslužbencev, vobče pa med najstarejšimi jugoslovenskimi zadrugami sploh, dobil lastne prikladne poslovne prostore. Čim bo stavbni dolg docela poravnán, kar se bo ob ugodnem obrestovanju glavnice, ki je bila porabljena za sezidavo poslopja, kmalu zgodilo, bo mogel konzorcij razviti še vse širšo in uspešnejšo kreditno delavnost. V njegovem domu naj najdejo zavetje vse stanovske in gospodarske ustanove ljubljanskih državnih uslužbencev. K otvoritvi ponosnega doma ti naši najstarejši zadrugi iskreno čestitamo in ji želimo še večji razmah v korist zadrugarjev in vsega stanu našega državnega uslužbenstva. —a.

Vestnik.

Uradniška mesnica v Novem mestu. Kakor čujemo nameravajo državni uslužbenci v Novem mestu otvoriti lastno mesnico, ki bi prodajala meso po znatno nižjih cenah, kot so zdaj pri raznih novomeških mesarjih.

Učiteljski orkester. V »Učiteljskem Tovarišu« je objavil g. Fr. Ljubič poziv, naj bi učitelji, ki obvladajo razne glasbene instrumente, ustanovili po vzgledu učiteljskega pevskega zbora svoj učiteljski orkester. Vaje članov bi se vršile po skupinah v določenih podeželskih centrih, v daljših razdobjih pa bi se člani sestajali v Ljubljani na skupnih vajah. Predlagatelj ugotavlja, da pri podeželskih or-

kestrih po pretežni večini sodeluje učiteljstvo, ali pa jih celo vodi. Zato ni nemočega izvedba tega načrta, ki bi značila važen kulturni čin osnovnošolskega učiteljstva.

Poštarski bolniški sklad. Prometno ministrstvo proučuje vprašanje ustanovitve posebnega bolniškega sklada za državno poštne osebe. Sklad naj bi bil urejen po vzorcu železničarske bolniške blagajne. Vse poštne direktorije so že prejele na mišljenje in proučevanje osnutke pravilnika o poštarskem bolniškem skladu.

Natečaj za zgradbo Poštne doma. Načelstvo zadruge »Poštni dom«

zopern. Brez velikih zahtev in ljubezniv, hvaležen, dober in dvorljiv v nekakem starejšem slogu. Prav tak, kakršen naj bo nad štirideset let star gospod napram svoji ženki, ki jih ima komaj dvajset. Tretji dan, odkar so se spoznali, je povabil mlada Welcomea k sebi na čaj; prav po domače bo, čisto sami med seboj bodo in malo pokramljali o tenisu in golfu, o golfu in tenisu in kdo neki bo novi boksarski prvak in o drugih stvarih, o katerih se pač kramlja. Lepo v treh, sami dobri prijatelji. Tako ob žuborečem samovarju...

Mladi Peter Welcome je prišel v brezhibnem popoldanskem oblačilu — obleke si je dajal delati pri najdražjem krojaču — v gumbnici smokinga je imel belo krizantemo, v rokah pa dragoceno zeleno orhidejo. Gospa Alreadyjeva je bila malce koketna. Samó kolikor je neobhodno potrebno in spodobno. Prav posebno lepo se je oblekla in kar nič se ni zdela kot komaj poročena mlada zakonska žena, bolj ljubezniv deklíč, ki je pravkar prišel iz zavoda. Njena resnična ali igrana preprostost, izraz začudenja, njeni ah! in oh! in ah!, vse to je bilo kar očarljivo, posebno še, kadar je pri tem dvignila obrvi in pogledala iz svojih široko razprtih velikih sinjih oči. Bila je najslajša lutka na

svetu in človek bi jo bil najrajši kar pokusil narahlo stisniti, da bi vedel, če pravi »papa« in »mama«.

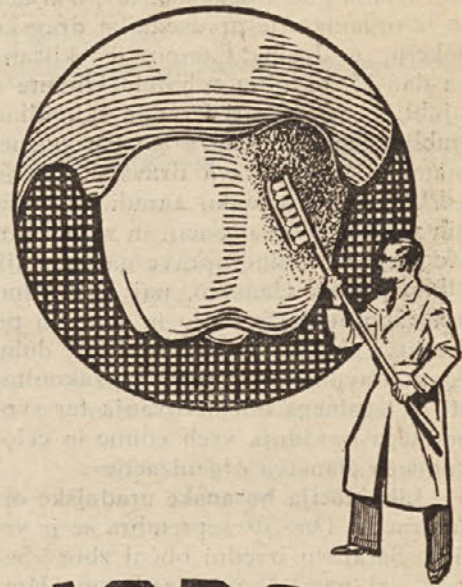
Gosta je dražest očarljive osebe osupnila. Preiskušeni ženski lovec je stal pred sladko zagonetko, pred dragocenim čudežem. Na žalost je moral izvedeti, da je hišni gospodar telefoniral, da ga nujni, neodložljivi posli zadržujejo v New Yorku dlje, nego je bil mislil; stofoškrat prosil drugega gosta, naj mu oprostí, ker se bo malo zakasnil; pride pa na vsak način in zanesljivo in bo razen tega pripeljal seboj še dobrega prijatelja.

Kako je mladi gospod obžaloval, da ne bo mogel dlje uživati prijetne družbe hišnega gospodarja, toda potolažil se je razmeroma naglo in pila sta čaj v dveh. Peter Welcome se je sprva delal bojazljivega zmedenega — stara njegova zvijača — da bi zbudil zaupanje in zakril svojo izkušnost. Nato je postajal polagoma vse bolj ognjevit, vse bolj zgovoren — dokler ni čisto onemel; toda zato so mu pa sijale oči!... O, dečko je imenitno znal bliskati s svojimi velikimi, temnimi očmi. Pri nobenem ženskem bitju med dvajsetimi in šestdesetimi še niso odrekle.

Ko sta popijala čaj, sta odšla v sobo za glasbo. Pokazala se je, da mlada gospa

Tako se odstrani zobni kamen,

provzročitelj težkih obolenj zob. Samo z rednim negovanjem Sargovim Kalodontom, edino kremo, ki prepreči zobni kamen pomočjo dodatka (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu), ostanejo zobje vedno čisti in zdravi.



KALODONT

Proti zobnemu kamnu

je po predlogu izvedencev sklenilo podeliti prvo nagrado načrtu, katerega so izdelali za projektirano stavbo arhitekti V. Glanz, St. Rohrman in Boris Kobe. Akcija za postavitev Poštne doma živahno napreduje.

Železničarske zdravstvene ustanove. Prometno ministrstvo je potrdilo sklepe glavne skupščine železničarskega bolniškega sklada v Beogradu, po katerih se sme letos potrošiti iz rezervnega sklada znesek 6.000.000 dinarjev za zidavo sanatorija na področju beograjske oblastne uprave. Za zidanje železničarskega sanatorija na Golniku se sme porabiti 3.000.000 Din, če se oblastni upravi bolniškega sklada v Ljubljani in Zagrebu sporazume-ta. Za ustanovitev železničarskih zavetišč v Zagrebu in Beogradu se izplačata podpori po 150.000 Din.

Sprejemni izpit na tehnični fakulteti v Zagrebu. Svet tehnične fakultete zagrebskega vseučilišča je z ozirom na spremenjene učne načrte srednjih šol sklenil, da se sprejemni izpit iz

opisne geometrije in prostoročnega risanja na tehnični fakulteti odpravi. Zato se morejo vsi absolventi klasičnih in realnih gimnazij brez sprejemnega izpita vpisati kot redni slušatelji vseh oddelkov tehnične fakultete v Zagrebu.

Šolski pouk nezadostno razvite dece. Po odločbi prosvetnega ministrstva se ustanove posebni oddelki za nezadostno razvito in pohabljeno deco. V dravski banovini bodo taki oddelki na zavodu za slepe v Kočevju, na osnovnih šolah v Št. Vidu nad Ljubljano, na Viču, pri Devici Mariji v Polju, na Jesenicah in na pomožni šoli v Mariboru.

Oglaševanje zdravil po časopisih. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je izdalo odlok, da je oglaševanje zdravil v dnevnikih prepovedano. Dovoljeno je oglaševati zdravilne specialitete samo v znanstvenih in strokovnih časopisih, v dnevnikih pa le izjemoma ob epidemijah.

Iz organizacij.

Izredni občni zbor. Okrožna skupina drž. nameščenecv za okrožje Novo mesto, priredi zaradi razpisa kr. banske uprave v Ljubljani, z dne 18. sept. 1931., IL—18.636/1 v ponedeljek 2. novembra 1931. l. ob 18. uri v razpravni dvorani št. 58., I. nadst., okrožnega sodišča izredni občni zbor z dnevnim redom: Likvidacija društva na podlagi čl. 17. društvenih pravil.

Obleke kemično čistí, barva, plišra in ilka tovarna J. O. S. REICH.

Iz poštarske organizacije. V združenju p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije je prišlo med osrednjo upravo v Beogradu in banovinskimi sekcijami do nesoglasja. Postopanje centralne uprave je po mnenju sekcij nepravilno in proti predpisom začasnih statutih, ker je centralna uprava samo izvršilni organ organizacije, ki ima nalogo da izvršuje sklepe skupščine in glavne uprave. Posebno se protivijo sekcije sklepu beograjske uprave, naj bi se skupščina združenja vršila šele julija 1932., namesto že letos. Po sedanjih začasnih pravilih, ki veljajo sa-

—le nadaljnj — tako rada vse to poslušam.

In on: »Saj sem že vse povedal — čim boš ločena, te vzamem za ženo.« In to obljubo je potrdil z najbolj ognjevitim poljubom, kar jih je kedaj kdo dal v vseh Zjedinjenih državah, odkar so bile ustanovljene.

Seveda ne smemo zamaščati, da je bil sam pri sebi trdno prepričan, da zaljubljeni stari soprog nikdar ne dovolí v ločitev in da je njegova obljuba, katero je bil dal že poročeni ženski, le teoretična posebnost.

Kar se tega tiče, se je seveda temeljito vračunal. Zakaj soprog in gosp. d. Prentice sta na njen dogovorjeni znak vstopila in mlademu paru živahno in prav od srca čestitala k zaroki, ki se je pravkar izvršila. Razen tega in za vsako s'lo je bil fonografski sprejemni aparat, ki je bil skrit pod palmo, že zabeležil ljubavno izpoved na svoj valjček. Torej ni preostajalo nič drugega več kot blagoslov. Florida Prentice, ki ni bila nikoli žena ravnateljice, je dobila izvoljenca, ravnatelj svojo nagrado, mladi gospod pa tasta, o katerem je sam Ford dejal, da je zopern dedec. Česar na vse zadnje tudi ne kaže zaničevati.

Z ustnic mlade gospe pa ni morda prišla beseda vsaj najrahlejšega odpora, temveč slišati je bilo le: »Kar nadaljujte

mo 6 mesecev, to je do 21. decembra 1931., se mora v tem času sklicati skupščina, ki naj sprejme nova pravila.

Izredna skupščina poštarske organizacije. Ker je centralna uprava Združenja p. t. t. uslužbencev, izključila iz organizacije predsednika dravske sekcije, g. Josipa Čampo, je sklicana za dan 25. oktobra v hotelu Unionu v Ljubljani ob 12. uri izredna skupščina ljubljanske sekcije. Iz poziva posnemamo, da je uprava dravske sekcije UPU podala ostavko zaradi nevdržnih razmer v organizaciji in zaradi postopanja centralne uprave napram nji. Oklic poziva članstvo, naj s številno udeležbo »dokaže voljo in zahtevo po ureditvi razmer v udruženju v duhu enakopravnosti, poštenosti, zakonitosti in legalnega udejstvovanja ter svobodnega izražanja vseh edinic in celokupnega članstva organizacije«.

Likvidacija bosanske uradniške organizacije. Dne 10. septembra se je vršil v Sarajevu izredni občni zbor »Saveza drž. namještenika za Bosnu i Hercegovinu«. Predsedoval je direktor Milan Čuković, navzoči so pa bili poslanci vseh sekcij Saveza. V smislu določb uradn. zakona je bila sklenjena likvidacija in je bil soglasno sprejet sklep, da se vse premično in nepremično premoženje Saveza izroči sarajevski Kreditni zadrugi drž. službenika pod pogojem, da mora zadruga premoženje vrniti, če bi se v teku treh let iznova ustanovila ali obnovila ta ali slična uradniška organizacija. Razen tega mora zadruga dopustiti, da še nadalje državni uradniki in upokojenci, ki pridejo z dežele po posl. v Sarajevo, pod dosedanjimi pogoji stanujejo v Uradniškem domu, ki je last likvidiranega Saveza. Zoper te sklepe je »Društvo državnih penzionera i

penzionerki« v Sarajevu protestiralo in objavilo svoj protest v lastnem glasilu in v drugih listih. Utemeljuje ga pa s tem, da so glasovali na likvidacijski skupščini večinoma taki člani, ki niso plačevali članarine, dočim je Društvo penzionera točno plačevalo prispevke. Vsi predlogi upokojencev, naj bi se Savezov dom izročil upokojencem, oziroma njihovem društvu, ki bi v njem ustanovilo zavetišče za onemogle upokojence, so bili zavrnjeni. Zato je Društvo penzionera vložilo pritožbo na pristojno oblastvo. — Žalostno je, da moramo vedno iznova v vseh stanovskih listih brati o razprtijah in neslogi med drž. uslužbenci. Zdi se pa, da so v ozadju teh sporov in nesoglasij večinoma le čisto osebni, nestvarni razlogi. Da je zato sleherni uspešno delovanje v korist celokupnosti otežkočeno, če ne že čisto onemogočeno, ni čuda.

Zborovanje šumarskega združenja. V nedeljo, dne 11. oktobra se je pričela v Skoplju jubilejna glavna skupščina Jugoslovenskega šumarskega združenja. Članom je bila dovoljena četrtinska vožnja po železnici.

Uradništvo po svetu.

Znižanje prejemkov angleških učiteljev. Po načrtu angleške vlade, ki hoče znižati izdatke v državnem proračunu, je posebno prizadeto učiteljstvo na Angleškem. Nad 53.000 učiteljev bo po tem projektu prejelo komaj 8 funtov šterlingov plače na mesec (približno 2100 Din), kar je za angleške razmere skrajno nizka plača. Zato poročajo listi o protestnih zborovanjih učiteljstva v Londonu in drugih krajih.

Znižanje prejemkov grških državnih uradnikov. Grška vlada je odločila, da v olajšanje uravnovešenja državnega proračuna zniža vsem državnim uslužbencem celokupne prejemke za 6%.

Znižanje pokojnin na Nemškem. Da zmanjša državne izdatke, namerala nemška državna vlada znižati vsem državnim upokojencem pokojnine za 5%, tako da bi po tem načrtu znašale v bodoče polne pokojnine 75% zadnje aktivne plače. Doslej je dosegla polna pokojnina namreč 80% poslednjih službenih prejemkov v aktivni službi. Znižali se bodo tudi prejemki vdov in sirot. Prav posebno občutno bodo pa znižali visoke pokojnine, ki presega znesek 1000 mark na mesec. Vse povedano pa le velja za nemške državne uslužbence, ne pa za namščence poedinih pokrajin, bivših kraljevin, kneževin itd.

Znižanje plač nemškim pomorščakom. Zveza nemških parobrodskih društev je sklenila, da zniža svojim uslužbencem prejemke za 25 do 50%. Zanimivo pa je, da dostavlja Agencija Avala, po kateri povzemamo to vest, naslednje: »Dosedanje plače so bile namreč horendne«.

Varčevanje na Pruskem. Pruska vlada je izdala obsežne odredbe, da se znižajo materialni in osebni državni izdatki. Tako upa v tekočem proračunskem letu doseči prihranek do 200 milijonov mark. Uradniških plač zaenkrat ne bodo znižali, pač pa se kesneje uredi nanovo ves plačni sistem. Ustavi se pa za dve leti sleherni napredovanje in sprejemanje novih državnih uslužbencev.

Španska ustava in državni nameščenci. Ustavodajna skupščina španske republike je sprejela člen 41. nove

ustave, po katerem je državnim nameščencem dovoljeno ustanavljanje poklicnih organizacij. Istim je s tem členom tudi priznana pravica do pritožbe na upravna sodišča zoper odredbe uradnih predstojnikov.

Novo knjige.

»Zdravje«. Vsebinska 8.—9. številke za avgust—september: Večna resnica o opojnih pijačah. Higijena šolskega otroka. Starejši postajamo. Preiskava o zločinu muhe. Andrej Šavli. Nova pota za gradnjo vodovodov. Josip Skalar. Progresivna paraliza. Dr. Fr. Göstl. Žalostne a resnične slike iz zdravniškega življenja. Dr. Fr. Göstl. Mrzla kopel. Nasveti za kopanje. Sveža in konzervirana jajca. Inž. M. Ahačič. Zakaj pa tako slabo izgledate? Slike. Pripoveduje Milan Vrtačnik. Glasnik higijenskih ustanov v Dravski banovini. Uredil dr. Karl Petrič. Drobiž. — Urednik dr. Ivo Pirc. List izhaja vsakega petnajstega v mesecu. Uprava: Ljubljana, Zaloška cesta 2. Zanimivi in poučni zdravstveni mesečnik vsem drž. uslužbencem toplo priporočamo.

Zdravstveni drobiž.

Kljub temu, da število rojstev v kulturnih državah stalno pada, je število rojstev dvojčkov v zadnjih petih letih naraslo za 75 odstotkov. Tudi trojčkov je zmeraj več, in v Italiji so bili leta 1927. v treh slučajih rojeni tudi četvorčki.

Najnevarnejši v zraku je kremenjakov prah, ki tvori tudi bistveni del granitnega prahu. Premogovni prah je za pljuča dosti manj škodljiv kot granitni prah. (Iz »Zdravja«.)

Krojaški atelje

FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Veletrgovina

A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28
Zaloga pohištva in tapetništvo.

Priporoča se
modna trgovina

T. EGER
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 2

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezenine, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbiri samo pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.
Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Telefonska štev. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

t. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvo, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

PLESI!

KONCERT!

Kavarna in restavracija ZVEZDA
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG.

ZBIRALIŠČE VSEGA NARODNEGA OBČINSTVA!

V kavarni in restavraciji svira dnevno prvovrstni orkester. • Poleti krasen vrt, pozimi moderna vinska klet. • DNEVNO PRIREDITEV PLESA. • Izborna pijača, dobra gorka in mrzla jedila. • Prvovrstna postrežba.

Se priporočata **FRAN in ROZI KRAPEŠ.**

DVORANA!

IGRALNE SOBE!

Telefon štev. 2312
Račun pošt. hran. 10.761

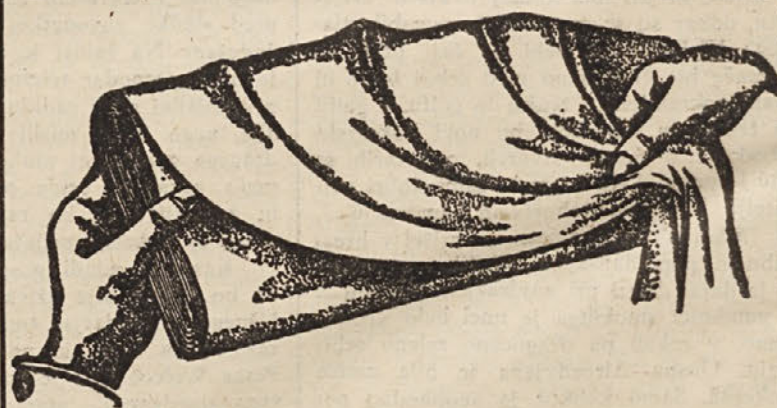
UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

A. & E. Skabernè, Ljubljana



Velika izbira češkega in angleškega sukna.

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.